

Pædagogisk læreplan 2016-2018

Daginstitutionens navn:

Rønneholm

Indhold

1. Læring og Læringsmiljø - Arbejdsgrundlag	- 3 -
2. Dagtilbuddets evt. tilføjelser til læringsforståelse, pædagogiske værdier og principper, pædagogiske kendetegn/profil.	- 3 -
3. Dagtilbuddets valg af pædagogiske metoder i forhold til den didaktiske del af læreplansarbejde.	- 6 -
3.a Konkret beskrivelse af et projekt ud fra SMTTE eller anden didaktisk model - 0-3 årige børn	- 14 -
3.b. Konkret beskrivelse af et projekt ud fra SMTTE eller anden didaktisk model - 3-6 årige børn.	- 15 -
4. Institutionens årsplan/årshjul august 2016 – juli 2018.	- 16 -
5. Inklusion. Børn i udsatte positioner	- 17 -
5.a. Institutionens arbejde med inklusion i forhold til 0-3 årige børn	- 19 -
5.b. Institutionens arbejde med inklusion i forhold til 3-6 årige børn	- 19 -
6. Overgange: Hjem – dagtilbud – skole	- 19 -
7. Børnemiljøvurdering	- 21 -
8. Plan for det løbende samarbejde med forældrebestyrelsen om den pædagogiske læreplan	- 21 -
9. Har I mere på hjerte?	- 22 -

1. Læring og Læringsmiljø - Arbejdsgrundlag

Det fælles grundlag for udarbejdelse af pædagogiske læreplaner for Dagtilbud i Rødovre Kommune hviler på følgende læringsforståelse.

Læring må forstås, som alle processer der fører til en varig kapacitetsændring, det være sig:

- kropsligt
- erkendelsesmæssigt
- følelses-, motivations- og holdningsmæssigt eller af social karakter, og som ikke udelukkende drejer sig om biologisk modning.

Læring er både en social og kognitiv proces. En væsentlig faktor er tilstedeværelsen af "den nærmeste udviklings zone"¹.

Det er ligeledes vigtigt at skabe læringsrum der giver mulighed for flow² i barnets leg og læring.

Den pædagogiske praksis tager udgangspunkt i en anerkendende³ tilgang til det enkelte barn og fællesskab. Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal afspejle denne tilgang.

For at børnene har mulighed for at opnå optimalt læringsudbytte af dagligdagen, skal personalet i dagtilbuddet skabe gunstige læringsmiljøer og læringsrum for alle børn.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur, atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organisering og de metoder, der bruges i det enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

---

2. Dagtilbuddets evt. tilføjelser til læringsforståelse, pædagogiske værdier og principper, pædagogiske kendetegn/profil.

Menneskesyn og Værdigrundlag:

En grundlæggende værdi i Rønneholm er respekten for den enkelte og den enkeltes baggrund.

En værdi, der skal karakterisere livet og samværet både i institutionen og senere hen i skolen. Grundlæggende opfattes børnene i Rønneholm som aktive individer med viden, meninger, drømme og perspektiver på fremtiden.

Børnene skal støttes i at udtrykke dette, og de voksne skal tage hensyn til børns udtryk ved udformning af hverdagslivet. Børnene skal konkret opleve, at de har indflydelse på egen situation og bliver støttet i at handle og forandre på tingene. Herved er de med til at skabe livsglæde og bedre betingelser for sig selv og andre.

Ovenstående henviser til et menneskesyn, der forstår mennesket som et selvstændigt individ, der alene og sammen med andre kan virke ind på omverden og egen situation.

Børnene i Rønneholm skal møde mangfoldige indtryk og deltage i varierede aktiviteter, så de får udviklet en evne til at handle på baggrund af behov, følelser, viden og egen tænkning.

Dvs. at de på en aktiv og selvstændig måde tilegner sig viden og færdigheder, som de både intellektuelt og følelsesmæssigt føler sig forpligtet af.

Det vi ønsker at arbejde hen imod er at udvikle børnene i Rønneholm til at blive det alsidige, selvstændige og demokratiske dannende menneske.

Det menneskesyn arbejder vi med ud fra følgende almene værdier;

- At blive lyttet til og få indflydelse.
- At blive taget alvorligt.
- At udforske og afprøve viden og holdninger.
- At blive udfordret af nærværende voksne.
- At blive respekteret og vise respekt for andre.
- At føle sig forpligtet overfor fællesskabet.

Barne- og læringssyn:

Vores barne- og læringssyn tager altså sit udgangspunkt i den anerkendende tilgang, hvor barnet skal opfattes som et unikt og kompetent individ.

Vores læringssyn bygger på den antagelse, at børn lærer i ligeværdige relationer. De lærer gennem leg, og de lærer ved at være selvaktive, undersøgende og eksperimenterende. Medarbejderne i Rønneholm skal være bevidste om dette, så de møder børnene nærværende, med anerkendelse og ligeværdighed, så børnene føler, de har indflydelse på egen situation. Børnene skal opleve, at de bliver støttet i at handle og forandre tingene ved at have medindflydelse og medbestemmelse. Dette sker netop ved, at barnet føler sig lyttet til, taget alvorligt og ved at være en del af beslutningsprocesserne.

Da vi tror på, at børn lærer i sociale relationer, er det vigtigt, at barnet lærer at respektere og anerkende andre børns følelser, grænser og meninger, så barnet kan handle forpligtende overfor fællesskabet. Børnene skal lære, at alle følelser, negative som positive, er tilladte at vise, og der bliver handlet aktivt på det fra både børn og voksnes side.

Dette læringssyn understøttes af vores projektarbejde, og vi arbejder på, at den pædagogiske indretning i institutionen afspejler vores pædagogik.

Vi arbejder for, at alle børn udfordres på deres eget niveau og tilføres ny viden gennem vores projekter, som planlægges, dokumenteres og evalueres af pædagogerne.

På denne systematiske måde sikrer vi en arbejdsmetode, der indhenter viden om børnenes kunnen, så de atter kan udfordres på det nye niveau, som de befinder sig på. Det er processen fremfor produktet, der er i fokus.

Vi arbejder på, at alle børn kommer i projektgrupper, som tilgodeser netop deres nærmeste udviklingszone, så de i løbet af en fastlagt periode kommer igennem planlagte aktiviteter og ture. I løbet af året skal alle børn gerne blive udfordret på de særlige fokusområder, som de seks pædagogiske læreplaner indeholder.

Fokusbarn:

Alle børn er med korte mellemrum fokusbarn for en dag. Pædagoger er forpligtiget til denne dag at skrive deres observationer af barnet ned. Pædagogen skal notere det, som barnet pt. øver sig på eller måske noget, som barnet viser, det kan for første gang den dag. Det er altid barnets stærke sider, som er i fokus. Den positive situation noteres på et skema, som hænges op i institutionen, så barnets (og andres) forældre kan læse notatet samme dag, det er skrevet. Barnet ved også, hvornår det er fokusbarn, og alle materialer og dokumentation fra barnet kommer i en porte folie, der er synlig og tilgængelig på stuen. Vi har valgt en åben metode fordi det er betydningsfuldt for barnet, at vide "det er min særlige dag i dag". Den åbne form giver ligeledes forældre og børn mulighed for i fællesskab at drøfte indholdet i

beskrivelsen og tale om det barnet oplever, lærer og får erfaringer med, når det er i institutionen. At arbejde med fokusbarn betyder, at alle børn systematisk sikres tid alene med en pædagog. Den viden, pædagogerne får ved løbende at notere det, de enkelte børn kan, bliver brugt ved planlægning af de fælles pædagogiske processer. De opstillede mål angiver, hvad barnet øver sig på, og hvad det er på vej imod, som støtter pædagogerne i deres planlægningsarbejde. Barnet kan dermed deltage i de projektgrupper, der ligger indenfor barnets nærmeste udviklingszone.

Porte folien følges ad med fokusbarnsskemaet og fungerer som en dokumentationsform, der knytter sig til barnets konkrete produkter og fremstilling. Det, barnet har lavet den dag, det er fokusbarn – fx en tegning – lægges i porte folien. Porte folien er altid tilgængelig for barnet og for forældrene og med jævne mellemrum gennemgår pædagogen sammen med barnet, indholdet i porte folien. Dette giver barnet en mulighed for at følge egen læring og udvikling.

Det målorienterede arbejde i Rønneholm understøtter den kontinuerlige læringsproces som starter i vuggestuen, videreføres i børnehaven og fortsætter videre i skolen.

Læring og planlægningsforståelse i voksenhøjde.

Når vi arbejder med læring og læringsmiljøer i børnehøjde, ser vi det som en nødvendighed, at vi sætter læring, planlægningsforståelse og struktur på dagsordenen i voksenhøjde.

I Rønneholm ønsker vi løbende, at udvikle evnen til at reflektere over egne handlinger, få ny viden og dermed komme frem til nye handlemuligheder. For at arbejde med dette mål har vi sat et særligt fokus på vores mødestruktur. Vi er ved at gå fra de orienteringspræget personalemøder til en ny mødestruktur, hvor vi lægger op til en skarp opdeling af orienterings-, tema- og udviklingsmøder. I denne struktur kan vi tage højde for, hvilke medarbejdere der har udbytte i at deltage i hvilke møder.

For at arbejde med læring i voksenhøjde arbejder vi med 3 voksenpædagogiske læringsrum; Uddannelsesrummet, som består temamøder og udviklingsmøder hvor værdier, projekter, teori er til debat og beslutning. Det er her metoder som fx SMTTE, værktøjer til pædagogisk udvikling bliver introduceret, besluttet, planlagt og evalueret. Kursus og konference hører ligeledes til i uddannelsesrummet.

Projektrummet, er rummet hvor der foregår en aktiv proces mellem børn og medarbejdere samt medarbejdere imellem. Det er her personalet arbejder med deres projektbeskrivelser, justere forløbene i samarbejde med børnene og skriver logbog. Projekterne har sit afsæt i de pædagogiske læreplaner.

Refleksionsrummet, som foregår på flere måder og niveauer. Alle medarbejdere har deres egen logbog. Refleksionen og justeringen sker løbende mellem stuepersonalet på stuemøderne, ligesom pædagogerne har en halv times ugentligt refleksion/sparring med andre pædagoger, der arbejder med den samme aldersgruppe. Vores udviklingsmøder vil også løbende have evaluering af projekterne med henblik på udvikling af nye pædagogiske arbejdsmetoder, og dermed er vi tilbage i uddannelsesrummet, så det hele er i konstant bevægelse.

3. Dagtilbuddets valg af pædagogiske metoder i forhold til den didaktiske del af læreplansarbejde.

I Rønneholm arbejder vi med implementeringen af de pædagogiske læreplaner, som består af seks kompetenceområder. Vi har valgt at arbejde med SMTTE modellen, som først rigtig er blevet introduceret for personalet i efteråret 2015. Derfor er denne didaktiske model en ny måde for os at arbejde på.

Vi arbejder med SMTTE modellen både i forhold til vores pædagogiske projekter, storegruppen og de hverdagsituationer, vi er sammen om til hverdag som frokostmåltidet, bleskift/puslesituationen efter mad, samling osv.

Læreplanerne kan være med til at sikre, at det enkelte barn og børnegruppens læring og udvikling foregår i en sjov, glædesfyldt, målorienteret og lærerig hverdag. Den pædagogiske proces skal derfor lede hen imod, at barnet med lyst og engagement har tilegnet sig viden og læring indenfor de seks kompetenceområder.

Så udover at arbejde projektorienteret med læreplanerne, er de en integreret del af vores pædagogiske hverdag, som vi vil beskrive her. Selvom vi har beskrevet læreplanspunkterne adskilt, hænger de unægtelig sammen.

Under punkt 3a og 3b har vi lavet en konkret beskrivelse af vores nuværende projekt "Eventyr og Fantasi" ud fra SMTTE modellen.

Læreplanspunkt;	Den pædagogiske proces i hverdagen;
Sproglige kompetencer;	<p><u>Vuggestuen og mellemgruppen;</u></p> <p>For at understøtte de små børns verbale sprog, bruger vi mange fagter i vores kommunikation med børnene. Vi taler langsomt og med korte sætninger, så børnene kan forstå og nå at respondere på vores kommunikation.</p> <p>Vi synger hver dag til samling, hvor vi ligeledes bruger fagter til sange og sanglegene. Vi arbejder med former, farver og logolæsning.</p> <p><u>Læringsituation;</u></p> <p><i>"I vuggestuen fra 0-2 år arbejder de med logolæsning af børnenes navne til morgensamling. Pædagogen læser navnet højt, hvorefter barnet smiler og tager imod navnet. Navnene står ligeledes på deres egen stol og garderobeplads. Benny på 1,11 år går hen til kufferten og leder efter hans navneskilt. Han finder Louisas navneskilt, genkender navnet og går hen til hende og siger; Her Louisa, det er dit".</i></p> <p><u>Læringsmål;</u> At verbalisere sine handlinger og anvende personlige stedord.</p> <p>Vi har vores sprogkuffert, som kan have varierende tema, som fx skov/strandtema eller bondegårdsdyr; Hvad siger koen? Hvordan drikker koen? Hvad laver en ko? Vi synger sange om koen osv.</p>

Børnene skal inden udgangen af vuggestuen kunne spørge efter særlige bøger, sange, rim og remser. De skal genkende bøgerne på udseende og kunne synge med på kendte sange, og vise glæde og begejstring over kendte rim og remser. Når barnet rykker videre fra mellemgruppen til børnehaven, kender barnet alle farver, har styr på formerne som firkantet, runde, trekantede ligesom det kan genkende sit eget navn på skrift. Vi arbejder ligeledes med dialogisk læsning med de store vuggestuebørn.

Børnehaven:

Vi holder samling hverdag, hvor vi læser historier, fortæller rim og remser og synger sange. Det er et mål, at børnene med fornøjelse skal kunne gengive rim og remser og sange, som er lært udenad.

Til samlingen er der ligeledes et fokus på årstiden, dato, måned mv. og vi arbejder med begrebsbenævnelsen. Samlingen er et vigtigt samlingspunkt for stuens børn, hvor vi arbejder med at forstå sammenhænge og struktur.

Vi øver os i at udtrykke, hvad vi føler og italesætte følelser som glad, sur, ked af det osv. Vi øver børnene i at lytte til hinanden, at forstå sproglige henvendelser og gennem handling vise, at det sproglige udsagn er blevet forstået. Vi støtter børnene i at komme med deres egne fortællinger og hjælper dem til at få en fornemmelse af, at deres stemmeføring, toneleje og mimik er en vigtig faktor i god kommunikation.

Når de kommende skolebørn starter i vores "storegruppe", arbejder vi med, at børnene skal demonstrere en fornemmelse for bogstaver og tal, og en forståelse for, at ord kan bruges til at give andre en besked og skabe kontakt med andre.

Vi laver forskellige historiefortællinger – både fra højtlesning, dialogisk læsning, vores egne "røverhistorier" og sjove fortællinger. Målet er, at børnene lærer at fortælle en ret detaljeret historie med start, handling og slutning og kunne give referat fra oplevelser med flere detaljer, samt fortælle historier fra bøger for andre børn eller bamser og dukker.

Læringsituation:

Amalie 4 år sidder over frokosten og genfortæller eventyret om "rødhætte" til sine to veninder. Amalie genfortæller historien ud fra den tegning, som de tidligere på dagen har arbejdet med. Amalie fortæller historien med mange detaljer og ord, som vi voksne aldrig har hørt hende sige før – bl.a. "Jægeren anede, der var noget galt!"

Læringsmål: At styrke den narrative evne – evnen til at genfortælle og huske en historie.

Læreplanspunkt;	Den pædagogiske proces;
	<u>Vuggestuen og mellemgruppen:</u>

<p>Sociale kompetencer</p>	<p>I vuggestuen begynder børnene at imitere hinanden. Børnene sidder sammen ved bordet og imiterer hinandens mimik, fagter og lyde. Det er forstadiet til en begyndende erkendelse af, at dét er mig, og dét er en anden. Denne selvpfattelse styrker vi ved at arbejde med billeddokumentation samt leg med spejle.</p> <p>Det er vigtigt for os i Rønneholm, at børnene indgår i og fastholder en nær relation til kendte voksne i institutionen. Denne tryghed er basen for, at mindre børn langsomt lærer, at når de har identificeret et "problem", kan man få en voksen til at hjælpe sig med at løse det.</p> <p>Vi arbejder med kufferten "Fri for mobberi" og børnene lærer, at når nogle er kede af det, kan de trøste, hente en sut og en voksen.</p> <p>Vi arbejder på, at børnene udvikler "giv-og-tag" relationen, så børnene i et vist omfang lærer at skiftes, vente på tur og deltage i en aktivitet.</p> <p>Vuggestuebørnene begynder i denne aldersgruppe at indgå i relation og have et begyndende venskab med andre børn. De opsøger andre børns selskab og evner dels at lege parallelt og dels sammen. Vi arbejder med konfliktløsning og møder børnene med en accept af deres følelser, uanset om de er vrede, glade eller kede af det.</p> <p>Børnene øver sig i at udtrykke egne følelser og vise følelser for andre børn, samt udvise omsorg for andre børn, som udtrykker deres egne følelser.</p> <p><u>Læringssituation:</u> <i>"Kamilla, 2,1 år græder, og Sophie på 2,4 år skynder sig ud i garderoben. Hun finder Kamillas sut på hendes plads og løber ind med den til hende."</i></p> <p><u>Læringsmål:</u> At udvise empati for andre.</p> <p><u>Børnehaven:</u> I Rønneholm har vi arbejdsredskaber som "Fri for mobberi" og "Trin for trin" hvor vi har mulighed for at lære børnene at handle indsigtfuldt og omsorgsfuldt på andre børns problemer. De lærer, at kunne udtrykke egne følelser, glæde og vrede mv. på en måde, så omgivelserne forstår, når barnet siger til og fra.</p> <p>I børnehaven arbejder vi på, at alle skal være en del af fællesskabet. Børnene lærer at samarbejde om opgaver og følge regler i voksenstyret aktiviteter og i samværet med andre børn, lægger vi vægt på, at børnene kan dele med andre børn og kan håndtere regler for at skiftes.</p> <p>Et kernepunkt her er, at børnene hjælpes til at se hinandens kvaliteter i de legerelationer, de indgår i.</p> <p>Vi hjælper børnene til at sætte lege i gang, finde plads i en eksisterende leg samt at blive i en leg trods konflikter. For at være en ligeværdig del af et fællesskab er det ligeledes en vigtig egenskab at kunne modtage hjælp fra et</p>
----------------------------	--

	<p>andet barn, kunne give hjælp samt det at vise omsorg for andre børn og tage dem i forsvar.</p> <p>Ved at have fokus på børns ressourcer og dels hvad den enkelte kan – og dels hvad vi kan sammen, er alle med til at finde tryghed i et fællesskab.</p> <p>Læringsituation; <i>"Michael på 3 ½ år skubber gyngen, som Hans står oppe på. Pædagogen spørger Michael "hvad laver du?" – Michael svarer "jeg skubber!" – Pædagogen spørger "hvorfor skubber du?", hvortil Hans svarer "det er fordi han ikke kan selv endnu".</i></p> <p>Læringsmål; <i>At hjælpe andre børn og vise vilje til samarbejde.</i></p> <p>Inden børnene skifter til SFO er det målsætningen, at i de fleste tilfælde forsøger børnene selv at løse problemer sammen med andre børn uafhængigt af voksne og finde alternativer til løsning af problemer af forskellige karakter.</p>
--	---

Læreplanspunkt;	Den pædagogiske proces;
<p>Personlige kompetencer</p>	<p>Vuggestuen og mellemgruppen;</p> <p>Vi arbejder hen imod, at børnene bliver selvhjulpne og i en vis udstrækning kunne gennemføre nogle praktiske opgaver eller dele heraf – det er bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • At hjælpe med at rydde ting op efter brug, eller inden vi spiser. • Dække bord • Begynde selv at tage tøj af og på • At forstå rækkefølger; - tænde vandet, vaske hænder, tørre hænder <p>Vi synger navnesange, så børnene får en bevidsthed om, at her er jeg, her er du og hvem mangler..? Alle børnene har stole med navn og billede på, så de kan kende dem selv. Vi snakker om vores kroppe og benævner kropsdele med navn.</p> <p>Vi øver børnene i at få en fælles opmærksomhed på en given ting (fx samling), hvor dels det at vente på tur og dels det at give et personlig udtryk er i fokus.</p> <p>Læringsituation; <i>"Børnene sidder ved bordet og tegner med oliefarver. Frederikke 2,1 år koncentrerer sig meget og siger, "jeg tegner solen", og viser stolt sin tegning frem."</i></p> <p>Læringsmål; <i>At øve finmotorik og leger med farverne og forestillingsevnen.</i></p> <p>At barnet kan give et personligt valg mellem flere ting, så barnet bliver styrket i at sige fra, når der er noget det bestemt ikke vil. Barnet lærer ordet "stop" og får hjælp til at markere sin egen grænse.</p> <p>Børnehaven;</p> <p>I børnehaven har vi særligt fokus på, at børnene lærer at sige deres egen</p>

	<p>mening og samtidig lytte til hinanden. Det arbejder vi på i forskellige aktiviteter, hvor børnene skiftes til at være ”på” – fx kongens efterfølger, brug af vores talestok mv.</p> <p>Vi arbejder med følelser – det at kunne udtrykke sine egne følelser, så omgivelserne forstår, hvornår barnet siger til og fra.</p> <p>Man lærer noget om sig selv i fællesskabet med andre, så det at kunne indgå i fx rollelege, hvor barnet kan lære at indgå kompromis, få egne idéer igennem og udvikle en vis social fantasi har vi ligeledes i fokus.</p> <p>Både i vuggestuen og i børnehaven har vi et særligt øje for, at børnene bliver dygtigere til det, de er rigtig gode til, så de oplever succes. Til samling øver vi børnene i at turde stå foran andre/en gruppe og sige noget. Vi giver dem et lille skub til at blive bedre til det, som de endnu ikke kan, så barnets personlige udvikling konstant er i fokus.</p> <p>Læringsituation; <i>”Storegruppen på 23 børn har haft yoga på fælleren, og de sidder nu og snakker om, hvad der har været godt i dag. Carla siger; ”Det har været sjovt. Jeg er god til at holde balancen, for jeg går til ballet!! SE selv siger hun og går i bro foran alle sine kammerater. Hun strålede og modtog beundring fra de andre børn.”</i></p> <p>Læringsmål; <i>At turde stille sig op foran mange børn. Selvtillid og selvværd styrkes.</i></p>
--	---

Læreplanspunkt	Den pædagogiske proces.
Krop og bevægelse	<p>Vuggestuen og mellemgruppen; Finmotorisk; Vi arbejder med mange farver i vuggestuen, så barnet bruger farver til at udtrykke sig med både på papir og pap, og vi klister forskelligt farvet papir på pap og papir.</p> <p>Vi arbejder med forskellige materialer som fjer, kartoffelmel, følekasser, sand osv., så vi træner den taktile sans, og vi øver os i at tegne streger, så vi træner øje-hånd koordinationen.</p> <p>Børnene øver sig i selv at øse maden op, spise med ske/gaffel samt at hælde vand op i egen kop. Denne øvelse er med, til at barnet lærer at vurdere egen kraft og bedømmelseskraften.</p> <p>Børnene lærer ligeledes at bruge deres sansemotoriske færdigheder ved at smage og røre på forskellige ting, puste, føle varme og føle kulde.</p> <p>Grovmotorisk; Børnene begynder selv at kunne kravle op og ned fra deres trip-trap stole samt i deres krybber/barnevogne.</p> <p>Vi synger, danser og optræder for hinanden, så vores kroppe er i bevægelse. Vi mærker rytme, slår på tromme og øver bevægelse på forskellige måder. I denne alder har vi særligt fokus på at stimulere den vestibulære sans, så vi løber, hopper, ruller, triller og gynger. Vi laver små</p>

forhindringsbaner og hjælper hinanden med at sætte redskaber op.
Vi arbejder også med yoga til de helt små børn

Læringssituation;

Børnene står i en rundkreds med hver deres yogamåtte og skal til at lave solhilsen. Sofus på 2,0 år rækker armene i vejret og siger "hej sol", bukker sig ned og siger "hej jord".

Læringsmål; *At holde koncentration, balance og fokus på et fælles tredje.*

Børnehaven;

Finmotorisk; Vi tegner, maler og klipper, hvor fokus hos de yngste kan være at tegne sig selv og min familie. Den dag barnet er fokusbarn, tegner barnet en tegning i samarbejde med pædagogen ud fra dagens fortælling. Jo ældre børnene er, jo flere detaljer kommer på fx ansigt, sko, ting i hænderne osv. Vi præsenterer børnene for forskellige materialer, som børnene kan bruge på en fantasifuld måde til at bygge og konstruere ting. Vi arbejder, med at børnene skal kunne fremstille individuelle billeder og senere hen tredimensionelle genstande. (Fx en papkasse med hus og have.) Vi øver også øje-hånd koordination i denne aldersgruppe men med det fokus, at den ene hånd støtter, hvad den anden gør fx knappe en knap, lyne jakken osv.

Grovmotorisk; Vi har et aktivt liv på fælleren og på legepladsen, hvor børnene deltager i idrætsaktiviteter og holdsport som rullehockey og fodbold. Derudover leger vi andre kendte "idrætslege" som ståtrold, fangelege og rødt-lys-stop, som børnene derefter selv kan igangsætte på legepladsen.

Vores pædagogiske indretning på fælleren er tænkt som motorisk legerum, hvor der er rig mulighed for at slå kolbøtter, hinke i hinkeruder, sjippe, kravle op i ribben og øve sig i at turde hoppe ned fra højden, ligesom vi har blokmoduller, som børnene selv kan lave og kreere deres egne forhindringsbaner.

Fælleren bruger vi ligeledes til at lave yoga med børnehavebørnene.

Vi øver generelt forskellige komplekse motoriske udfoldelser som at hoppe på forskellige måder, kaste og gribe en bold, løbe op og ned ad bakker, klatre i træer, øve vores balance og kunne gå baglæns.

Læringssituation;

"Alberte på 3 år hopper på en madras der har farvede firkanter.

Pædagogen spørger til farverne på madrasser og Alberte svarer mens hun forsøger at hinke; "Grøn som græsset, hvid som sne og blå som Elsa (Disney figur fra "Frost"!)"

Læringsmål; *At øve sig i at bruge sin krop og fordele vægten på et ben for at holde balancen.*

Vi tror på, at en sund kost og en fysisk aktiv hverdag er med til at stimulere

	barnets psykiske velbefindende. I Rønneholm har vi fokus på at styrke børnenes ernæringsmæssige sundhed og har derfor valgt madordningen til, så alle børn får økologisk mad fra køkkenet.
Læreplanspunkt;	Den pædagogiske proces;
Naturen og naturfænomener	<p><u>Vuggestuen og mellemgruppen:</u> I vuggestuealderen skal de fleste ting sanses, og når naturen skifter årstid, er det første gang, det lille barn oplever det med sine sanser og sin krop. Når det blæser, kan vi mærke, det blæser os i ansigtet. Vi lytter til træerne, der "larmer", når vinden tager fat i trækronen. Når det regner, laver lyden en hård høj lyd på taget. Vi mærker, det er vådt, og vi kan lege med mudder. Når solen skinner, er det varmt og kroppen bliver varm og svedig – vi kan lege med vand. Når det sner, er det koldt, og vinden slår koldt ind mod kenderne. Vi kan bygge en snebold af det kolde sne.</p> <p>Vi prøver kræfter med naturens forhindringer, som at klatre over en træstamme, løbe og trille ned af bakker, finde vej igennem buske og krat samt lege med mudder og vand. Børnene begynder at få en nysgerrighed på små dyr i naturen, så vi vender sten og kigger i hule træstubbe efter småkravl.</p> <p><u>Læringssituation:</u> <i>"Josefine på 2 år går rundt på legepladsen med en spand og fylder blade, pinde og græs ned til en lille snegl, hun har fundet."</i></p> <p><u>Læringsmål:</u> <i>At være god mod dyr og en begyndende forståelse af omsorg for et levende væsen.</i></p> <p>Vi går tit på byggeren, hvor vi ser og rører ved geden og kaninerne. Vi bestræber os på at gå ud hver dag, for at børnene får en alsidig fornemmelse for vejr og vind.</p> <p><u>Børnehaven:</u> Børnene færdes ude på alle årstider, så børnene lærer at lægge mærke til vejret. De skal få et begyndende kendskab til tid, afstande, længde osv. fx morgen, middag, aften. Vinteren er kort og mørk, mens sommeren er lang og lys. Vi arbejder med små forsøg, så børnene ligeledes får et begyndende kendskab til dyr og planter levevis.</p> <p><u>Læringssituation:</u> <i>Ali sidder og spiser majs til frokost, hvor han fortæller til sin ven; "Der er faktisk en blomst ude på legepladsen, som ligner lidt en majs. Det er fordi den også er gul, med en lang stilk og der kommer også blad ud"</i></p>

	<p><u>Læringsmål:</u> <i>At have et begyndende kendskab til naturen og naturfænomener, at kunne sammenligne og drage paralleller.</i></p> <p>Vi arbejder med at give børnene en begyndende forståelse af naturens kredsløb - fx ved at finde sommerfuglelarver. Larverne spiser brændenælder, som børnene skal finde og fodre dem med. Sommerfuglelarver bliver til en puppe som til sidst bliver til en sommerfugl. Vi har fisk og vandrede pinde, som børnene er med til at passe og pleje.</p> <p>Vi indsamler forskellige ting fra naturen og bruger dem til at fremstille forskellige materialer. Det kan være store sten, som vi laver stentrolde af eller kastanjer, som vi laver kastanjedyr af osv.</p> <p>Vi bruger byggeren, som har geder, kaniner og høns. De har ligeledes en bålplads, hvor vi laver snobrød eller bål.</p> <p>Børnene skal kende deres nærmiljø, så vi er på ture ud af huset. Børnene skal kunne vise vej til kendte steder i deres nærmiljø, som fx butikker, Damhussøen, Damhusengen og legepladser.</p>
--	--

Læreplanspunkt;	Den pædagogiske proces;
Kulturelle udtryksformer og værdier.	<p><u>Vuggestuen:</u></p> <p>Vi fortæller mange historier via vores sprogkuffert som fx Guldlok og de tre bjørne, Klodshans eller De tre bukkebruse. Vi laver bordteater, og børnene får selv lov at lege og genfortælle eventyret med figurerne.</p> <p>Vi bruger aktivt de teaterforestillinger, som Rødovre kommune udbyder, som vi efterfølgende leger videre på, når vi kommer hjem i vuggestuen.</p> <p>Vi leger og arbejder med forskellige materialer som farver, maling, modellervoks og laver former af det, som minder barnet om noget det kan give et navn.</p> <p>Ved forskellige højtider er børnene med til at deltage i forberedelserne og gennemførelsen af de danske traditioner som fastelavn, påske og jul.</p> <p>Omkring måltidet arbejder vi både i vuggestuen og i børnehaven med de kulturelle udtryksformer ved at skabe hyggelige rammer for måltidet, borddækning, bordmanér, ligesom vi snakker med børnene om, hvad vi spiser, hvad det er lavet af, hvor det kommer fra og evt. vokser. Vi arbejder med, hvordan man spiser, hvad man siger og hvordan man taler til hinanden om maden, samt italesætter det man godt kan lide. Vi øver os i at være madmodige.</p> <p><u>Læringsituation:</u></p> <p><i>”Vi spiser julefrokost, og Karl på 2,1 skal vælge, hvad han gerne vil have på sit rugbrød. Han siger ”ikke ejer” (rejer). Han ser de andre børn spiser rejer, så han peger på rejerne igen og vil gerne smage. Han putter en reje i munden og smager. Han siger ”NEJ” og tager den ud igen. Det kunne han ikke lide, men han prøvede.”</i></p> <p><u>Læringsmål:</u> <i>At være madmodig, at være en del af fællesskabet, at turde overskride</i></p>

	<p><i>en grænse.</i></p> <p><u>Børnehaven;</u> Vi arbejder med eventyrkufferter, som kan indeholde alt lige fra H.C. Andersens fortællinger, dukketeater, vores egne røverhistorier mv. Børnene får på skift uddelt forskellige roller som aktørerne i fortællingen. På denne måde arbejder vi med, at børnene kan genfortælle et eventyr med start, midte og slutning – altså et forløb. Vi arbejder derved med forskellige udtryksformer som teater, musik, sang, blade, aviser mv. Vi bruger nærmiljøet og kommer på biblioteket og museer, hvor vi har mulighed for at se både malerier, billeder og ting som har betydning for vores by og land. Vi arbejder med globalisering i børnehøjde, så børnene får et begyndende kendskab til børn i andre lande, ligesom vi har et fokus på de danske normer, traditioner og højtider. Man kan altså leve forskelligt, se forskellige ud, have andre måder at leve på, have andre skikke og madoplevelser i andre lande.</p> <p><u>Læringssituation;</u> <i>"Mikkel på 4 år fortæller "Jeg har lavet et hjerte, jeg har malet det gult og sat nogle dupper på. Vi har lavet det fordi det snart er påske, det skal blive til en fugl, en påskekylling"</i></p> <p><u>Læringsmål;</u> <i>At lære om traditionen påske.</i></p>
--	--

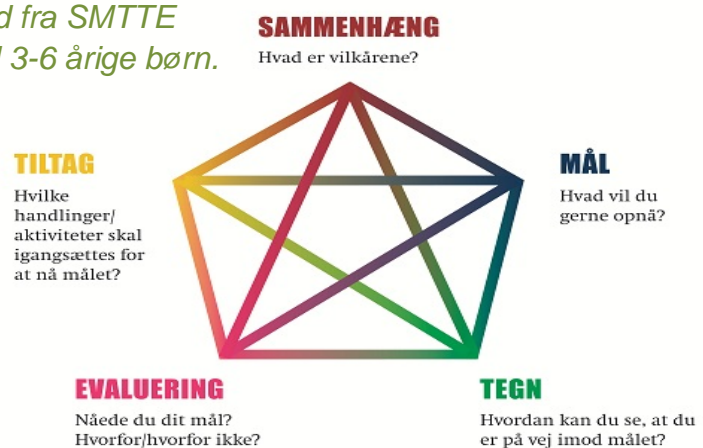
3.a Konkret beskrivelse af et projekt ud fra SMTTE eller anden didaktisk model i forhold til 0-3 årige børn.

<p>Sammenhæng;</p>	<p>Tema; Guldlok og de tre bjørne – i vuggestuen</p> <p>Vi har projekt to gange ugentlig, så den ene dag er vi på egen stue, og den anden dag er vi på tværs af vuggestuerne. Det foregår på stuen om formiddagen, hvor udgangspunktet er en kuffert, vores baggrund som bestå af et maleri, hvorpå børnene kan sætte ting fast fra projektet, når vi fortæller.</p>
<p>Mål;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi ønsker at skærpe børnenes nysgerrighed for at skabe – bruge deres fantasi og arbejde med forestillingsevnen. • At børnene får et indblik i eventyret. • At børnene skal lære at lytte, genkende- og agere til historien.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har særligt i denne proces fokus på, de sproglige-, motoriske og sociale kompetencer
Tegn;	<p>Vi vil være særlig opmærksomme på, om</p> <ul style="list-style-type: none"> • børnene er optaget af eventyret og emnet? er de glade? er der en begyndende dialog om aktiviteten også uden for projektrummet? • de mange gentagelser vil give os et tegn på, om børnene er med i processen, - deltager børnene i fortællingen og viser de glæde ved at kunne eventyret. • børnene bruger baggrunden og forsøger at kommunikere ud fra baggrunden
Tiltag;	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal være på ved at vise, at vi er engageret i eventyret, og de aktiviteter vi skal lave omkring emnet. • Vi vil arbejde i mindre grupper, så vi skaber rum til fordybelse. • Arbejde med en baggrund, for at skabe et visuelt fundament for forståelse og et redskab til at fastholde fokus også ude for projektrummet. • Hvis børnene ikke viser interesse for eventyret eller de aktiviteter der bliver tilbudt dem, må vi forny os og justere processen om.
Evaluering;	<p>Vi skal bruge vores ugentlige refleksionsmøder på at evaluere processen, og se om vi er på rette vej.</p> <p>Evalueringen skal både forgå mellem os tre på stuen men også med de andre medarbejdere på de to andre stuer, for at få ny sparring til processen.</p> <p>Hver 4. uge vil stuemødet blive brugt til at justere processen – er vi på rette vej mod målet – skal tiltagene justeres for at se nye tegn på vej mod målet?</p> <p>Næste udviklingsmøde til april – erfaringsudveksling og sparring med de øvrige pædagoger fra vuggestuerne.</p>

3.b. Konkret beskrivelse af et projekt ud fra SMTTE eller anden didaktisk model i forhold til 3-6 årige børn.

Sammenhæng	<p>Tema; Eventyr og fantasi – i børnehaven.</p> <p>Læreplanstemaerne vil blive inddraget under hele processen. Fokus vil være forskelligt i historien/processen alt efter hvilket læreplanstema, der bliver inddraget.</p> <p>Børnegruppen er harmonisk, og de er rigtige gode til at lege rollelege, så det vil vi bruge konstruktivt i processen.</p>
Mål;	<p>Give børnene et indblik i;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er eventyr? • Hvad kan et eventyr? • Hvad er fantasi? • Hvad er virkelighed?
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> • Læse historien "Rødhætte og Ulven" (dialogisk læsning) • høre historien (afslapning) – • have samtale om historien – • lege historien og være de forskellige karaktere "rødhætte", "ulven", "jægeren" osv.
Tegn;	<p>Vi vil have en opmærksomhed på, om børnene "leger" historien – bruger de begreber fra historien i en anden sammenhæng.</p> <p>Fortæller de historien/referere til den, børnene er engageret i emnet</p> <p>Børnene er aktive i aktiviteterne.</p>
Evaluering.	<p>Stuemøderne vil blive brugt på at justere processen</p> <p>Næste udviklingsmøde til april</p> <p>Noter til ugentlige refleksionsmøder på tværs af afdelingerne.</p> <p>Evaluerer løbende i logbogen hver tirsdag og onsdag "hvordan gik det" – "var der noget jeg blev særlig overrasket over, undrede mig over, glad over osv.", "hvad skal vi gøre mere af næste gang".</p>

4. Institutionens årsplan/årshjul august 2016 – juli 2018.

Her menes en oversigt over institutionens pædagogiske projekter, tema og aktiviteter, der ligger ud over højtider.

I Rønneholm arbejder vi med 1 årig årshjul, da vi stadig er i en forandringsproces og bruger evalueringerne til at justere formen og indholdet for det pædagogiske arbejde med børnegrupperne og læreplanerne. Derfor er vores årshjul endnu kun detailplanlagt for 2016. Udover projektforsløbet "Eventyr og Fantasi", som alle grupper arbejder med kontinuerligt hele året, har vi løbende;

- **Scienceuger**, hvor vi fordyber os i science universet, så vi holder fast i alt det gode vi ved og kan om science, så det forbliver frisk i vores erindringer og dermed nemmere at inddrage i hverdagen og i de pædagogiske projekter.
- **Naturture** – både "alene" i mindre grupper på tværs af huset og med Nanna, har vi arrangeret natur-ture ud af huset. Vores naturpædagoger har løbende naturværksted, hvor de står for indholdet og alle medarbejdere og børn kan koble sig på værkstedet, hvor de fx laver fuglemad, fuglekasser, laver terrarier med vandrende pinde osv.
- **Krible-krable** – i maj måned har vi et særligt fokus på naturen og naturfænomener.
- **Kulturelle ture** – vi benytter os gerne af Rødovre kommunes tilbud om teaterforestillinger for alle aldersgrupper, ture til biblioteket, bondegårdsture, ture til København (Rosenborg, Rundetårn, Zoo have, kanalsejltur i Frederiksberg have),
- **Ugentlige ture til skøjtehallen** - i vinterhalvåret.
- **Storegruppe fernisering og gallafest** – i april måned afholder vi gallafest. Derudover får storegruppen mulighed for at invitere sin familie til fernisering, hvor børnene kan vise året der er gået som i storegruppen.
- **Børnefestival** – stor festdag for alle børn på tværs af kommunen.
- **Bedste-blomster dag** – alle børnenes bedsteforældre bliver inviteret en tur i Rønneholm, hvor de sammen med deres barnebarn planter en blomst på legepladsen.
- **Legepladsuge** – børnedyster, cykeldage med cykelvask mv.
- **Skoletaskedag** – her kommer de gamle børn på besøg med deres forældre og siger hej til deres gamle venner i børnehaven. De viser deres skoletasker og penalhus frem.
- **Pyjamasfest** – her kommer alle børn og voksne i institution iført deres nattøj, og vi spiser morgenmad til frugt kl. 14.00
- **Fester** – både sommerfest og julefest afholdes årligt for alle børn og forældre.

---

5. Inklusion. Børn i udsatte positioner

Børns læring og udvikling sker via den deltagelse i de forskellige sammenhænge, som børnene indgår i. En af de vigtigste kompetencer, der er grundlæggende for alt læring og udvikling, er den sociale kompetence. Derfor er vi optaget af det samspil, der er mellem barnet, og hele den kontekst barnet deltager i. Altså både i samspil med de øvrige børn og de voksne omkring barnet.

Hvis vi ønsker at ændre på eller støtte op om et barns udvikling, skal vi i første omgang forsøge at finde ud af, hvad barnet finder meningsfuldt, hvilke intentioner barnet giver udtryk for i sit handlemønster og se det i forhold til de deltagelsesmuligheder barnet har. Fokuset er at skabe et inkluderende udviklingsmiljø, hvor alle børn trives og er en ligeværdig del af fællesskabet (og altså ikke i at udpege børn med særlige behov, der skal integreres og rummes.)

For at forstå inklusion af børn, starter følelsen hos os selv. Når vi som voksne bliver utrygge og usikre i vores arbejde, er vi ikke inkluderet. Derfor ændrer vi adfærd – det gør børn også. Så hvordan vil vi gerne mødes, når vi føler os usikre?

Alle børn er inkluderet i et fælleskab, når de føler sig trygge. Alle børn skal føle sig trygge hele dagen.

Når man står overfor et barn, der udviser en særlig adfærd, som kan virke uforståelig eller afviger fra normen, kan de vanskeligheder, som barnet udtrykker, komme til at dominere synet på barnet, og barnet i sig selv kommer til at træde i baggrunden.

Vores mening med inklusion er at "børn gør – børn er ikke".

Det betyder, at alt fagligt arbejde med børn, skal tage udgangspunkt i, at børn altid gør det bedste, de kan. Det betyder også, at der altid er en mening med børns adfærd, og denne adfærd skal inkluderes.

Med den tankegang betyder det, at en inkluderende pædagogik vil sige, at alle børn har særlige behov og spændingsfeltet i den pædagogiske praksis ligger mellem at beskytte det enkelte barn og sikre barnets ret til at deltage i fællesskabet.

Børn kan godt være inkluderet i fællesskabet, når de leger alene. Det er børnenes tilhørsforhold, der sikrer dem, at de altid kan være en del af fællesskabet, når det ønsker det.

Når vi oplever, at et barn kommer i udsatte positioner og ikke er en af fællesskabet, skal det have hjælp til at blive set for, hvem de er og i den sammenhæng, de fungerer bedst i.

Når vi oplever et barn i en udsat position, tager vi altid kontakt til forældrene og har en dialog med dem, for at sikre de forstår, hvad vi observerer og for at afklare om de også oplever barnet være i en udsat position. Ofte vil barnet få den nødvendige hjælp, når vi skaber et tættere samarbejde med forældrene og hjælper børnegruppen med at gøre plads til barnet. I de tilfælde hvor børnene har brug for flere ressourcer end vi har mulighed for at stille til rådighed på stuen, kan vi bruge vores inklusionspædagoger eller ledelse til at foretage observationer og give sparring. Det kan give nye handlemuligheder for barnet, børnegruppen, forældrene og medarbejderne i hverdagen.

Hvis dette tiltag ikke er nok og fortsat har brug for hjælp og støtte, søger vi hjælp i Rødovre kommune. Kommunen har både ressourcepædagoger, talepædagoger, psykologer, sundhedsplejersker, socialrådgivere og konsulenter til at hjælpe børn, deres familier og os når et barn er i en udsat position. Vi sørger altid for at have et tæt samarbejde med forældrene omkring barnet, så de ved præcis, hvad vi ønsker, at barnet skal have hjælp til her i Rønneholm. Det udsatte barn har også brug for, at forældrenes viden og erfaring bliver en del af vores arbejde i Rønneholm.

Er det konsultative input ikke nok, kan vi søge hjælpen via PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning). Forældrene læser altid vores indstilling til PPR og underskriver den inden den

sendes. I helt særlige tilfælde, hvor børn og forældre har mere akut brug for støtte og hjælp, skriver vi en underretning til kommunen. Underretningen skal der handles på indenfor fire måneder, så barnet og familien får den hjælp, som de har brug for. En underretning skal ikke skrives under af forældrene, men vi vil i de fleste tilfælde sørge for, at underretningen er læst og godkendt af forældrene, inden den sendes.

5.a. Institutionens arbejde med inklusion i forhold til 0-3 årige børn

Når vi arbejder inkluderende med de yngste børn, giver vi dem ord og fagter til positivt at være sammen med hinanden. Fx ved samlinger, hvor de lærer, hvad de skal gøre, når de ønsker at invitere hinanden til at danse eller lege sammen. Vi kan også støtte dem i at pege eller give hinanden noget legetøj, de kan lege sammen om. Vi arbejder med deres navne, som står forskellige steder, og navnene er også tilgængelige til at lege med. Flere små børn kan genkende hinandens navne og kan derfor bruge navnene til at vise, de kender hinandens navne.

Vi har et særligt fokus på vores indretning i vuggestuerne, så rummets indretning og materialer hjælper det lille barn med at se "hvad er meningen, man kan lege her?".

5.b. Institutionens arbejde med inklusion i forhold til 3-6 årige børn

Når vi arbejder med inklusion med de ældste børn, arbejder vi både med sprog og krop. Børnene skal lære at tale med muligheder, så de siger, hvad de godt vil have, og hvordan de ønsker legene skal være. Når de er uenige, skal de lære at sige fra overfor legene og ikke overfor hinanden. De skal lære at stille spørgsmål, når de bliver afvist, så de får mening og forståelse for ikke at være med. Hvis to børn fx sidder sammen på en gynge og en tredje vil være med, kan den tredje godt blive afvist med manglende plads, men at de gerne vil lege bagefter eller forslå at den tredje kan gynge ved siden af, eventuelt med et fjerde barn. Fysisk kan børn lære at vinke, smile, slå ud med armene og vise der er plads til flere. Det synliggør det positive miljø og indbyder til, at der er rart at være, også når børn ikke leger sammen men opholder sig i samme rum.

I vores indretning på børnehavegrupperne og i vores fællesrum har vi et særligt fokus på at opdele rummet i lege- og aktivitetsområder, hvor det fremgår, hvad man kan lege/lave, og hvor alle tingene i rummet hører til.

Rønneholm skal deltage i et LTU-forløb på PUC efteråret 2016-2017.

---

6. Overgange: Hjem – dagtilbud – skole

Samarbejdet mellem forældre og de pædagogiske personale i Rønneholm, tager sit udgangspunkt i barnets liv – altså livet i Rønneholm og livet i familien. Når barnet skal opleve en helhed i sit liv, skal vi voksne, der omgiver det, knytte de to miljøer sammen. Vi skal etablere et samarbejde, som bygger på gensidig åbenhed, tillid, respekt og forståelse.

Den daglige kontakt mellem forældre og personaler er helt grundlæggende for barnets trivsel i institutionen. Denne kontakt består i, at forældre og personaler er i dialog med hinanden, skriver beskeder til hinanden på intra, at personalet sikrer god dokumentation af dagligdagen, projekter mv og forældre orienterer sig om barnet dagligdag via intra, nyhedsbreve mv.

Det er ligeledes vigtigt, at forældrene læser fokusbarn beskrivelsen og har en dialog med barnet om dets tanker og følelser bag anekdoten. Forældrene er velkomne til at snakke med barnet og personalet om indholdet i porte folien og ved at orientere sig om de ting barnet deltager i og snakker med barnet om dokumentationen, støtter forældrene barnets læringsproces.

Når barnet skal videre i skole, udfylder vi i samarbejde med forældrene et overleveringsskema til skolerne, og vi deltager så vidt det er muligt i de aktiviteter, som SFO/skole inviterer os til.

Udover det daglige samarbejde og kommunikation omkring barnet, har vi mere formelle møder, hvor forældrene og personalet i samarbejde sikrer det enkelte barns videre udvikling;

Startsamtale: Dette tilbydes, når der starter nye børn udefra, som ikke kender institutionen i forvejen. Når barnet skifter stue, tilbydes ikke en startsamtale, men en "garderobesnak" og yderligere informationer som kan findes på intra.

2 års samtalen: Dette tilbydes i vuggestuen, når barnet fylder 2 år. Her snakkes om;

- Barnets generelle trivsel og udvikling – her forberedes ud fra kompetenceskemaet og de fokusbarns skemaer der er lavet
- TRAS skemaet gennemgås
- En snak om, hvornår barnet skal flytte videre til mellemgruppen.

3 års samtalen: Dette tilbydes i mellemgruppen, omkring barnets 3. år. Her snakkes om;

- Barnets generelle trivsel og udvikling – her forberedes ud fra kompetenceskemaet, fokusbarns skemaerne.
- Opfølgning på TRAS skemaet, hvis det skønnes nødvendigt.
- Sprogtest
- Modenhed – hvornår skal barnet evt. flytte videre til børnehaven?

4 års samtalen: Dette tilbydes altid i foråret i børnehaven, det år barnet bliver 4 år.

- Barnets generelle trivsel og udvikling – her forberedes ud fra kompetenceskemaet, fokusbarns skemaerne.
- Opfølgning på TRAS skemaet, hvis det skønnes nødvendigt.
- Opfølgning på sprogtesten, hvis det skønnes nødvendigt.

5 års samtalen: Dette tilbydes altid i efteråret, hvor barnet bliver 5 år og er kommende skolebarn. Her snakkes om;

- Barnets generelle trivsel og udvikling – her forberedes ud fra kompetenceskemaet, fokusbarns skemaerne.
- Modenhed – er barnet skoleparat
- Skal der ekstra foranstaltninger til skolestart eller skoleudsættelse?
- Der laves en handleplan, hvis der er emner, vi sammen med forældrene skal arbejde med. Denne handleplan følges op i foråret.

Til alle samtaler deltager en pædagog fra stuen og afdelingslederen. Hvis der er særlige behov eller tvivl om barnet skal starte i skole, indstilles til PPR osv., er lederen altid inden over samtalen.

---

7. Børnemiljøvurdering

Rønneholm har endnu ikke lavet en børnemiljøvurdering. Den vil blive lavet i foråret/sommeren 2016.

Til Børnemiljøvurdering benyttes [DCUM's materiale](#).

---

8. Plan for det løbende samarbejde med forældrebestyrelsen om den pædagogiske læreplan – Milepæle.

Rønneholms forældrebestyrelses formål er at diskutere og godkende/beslutte de overordnet principper vedrørende Rønneholms pædagogiske mål og økonomiske ramme. Dette foregår gennem en positiv og konstruktiv dialog i bestyrelsen.

Et princip er et styringsredskab, som angiver i hvilken retning, vi skal bevæge os i, og ikke hvordan vi skal bevæge os. Hvordan principperne udmøntes er personalets eller i sidste ende lederens ansvar.

Arbejdet i bestyrelsen bygger på en åben og anerkendende dialog, hvor alle bliver lyttet til og har mulighed for at få indflydelse. Bestyrelsesmedlemmerne skal være loyale overfor fælles beslutninger og føle sig forpligtiget overfor fællesskabet.

De forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer skal primært repræsentere og formidle den samlede forældregruppes behov og ønsker for børnenes daglige liv i Rønneholm og ikke egne eller enkelte børns interesser.

Vi vil i de kommende år gerne styrke samarbejdet med forældrebestyrelsen ved at gå fra orienteringsprægede møder til mere debatprægede møder. Vi har en engageret forældrebestyrelse, som bakker op om Rønneholms pædagogiske og æstetiske udvikling.

Vi skal i samarbejde med bestyrelsen sætte emner på dagsorden som; hvad er et godt børneliv? Hvad er et godt læringsrum? Hvordan kan vi få skabt mere fokus og interesse hos den brede forældregruppe for kerneopgaven omkring læring og udvikling.

Til juni når den nye bestyrelse er konstitueret, skal de sættes ind i den pædagogiske læreplan.

---

9. Har I mere på hjerte?

---

¹ Vygotsky definerer den nærmeste udviklings zone med følgende ord:

"...the zone of proximal development. It is the distance between the actual development level as determined by independent problem solving and the level of potential development as determined through problem solving under adult guidance or in collaboration with more capable peers" (Vygotsky 1978, s 86).

² Flow: Flowoplevelse, optimaloplevelse; oprindeligt kaldet autotelisk oplevelse, hvor aktiviteten bliver værdifuld i sig selv; harmonisk tilstand af fuld opmærksomhed om og engagement i en aktivitet; oplevelse af nydelse ved overensstemmelse mellem mål og handlemuligheder; kan tilstræbes viljemæssigt og opnås inden for alle livets områder, som fx arbejde, leg, samvær, musik (Hansen, M. 2006, Psykologisk-pædagogisk ordbog).

³ Anerkendelse skal ses som en grundlæggende holdning, hvor den anden (barnet) ses som autoritet i forhold til sin egen oplevelse. Anerkendelse bidrager til kontakt med og styrkelse af individers forhold til sig selv, og udvikler tillid til egne oplevelser og tanker. Gensidig anerkendelse bidrager til en relation, hvor begge parter får muligheder for at træde frem som ligeværdige subjekter, og hvor parterne er i stand til at skifte perspektiv i betydningen, at forstå, hvordan begivenheder og omstændigheder opleves fra den andens synspunkt, uden at miste grebet om sit eget.